

PS 29/2025 Høringsuttalelse - NOU 2024:18 En universell tannhelsetjeneste

Fylkestingets vedtak den 09.04.2025:

1.

Buskerud fylkeskommune mener det er en riktig målsetning å gi befolkningen bedre tilgang til tannhelsetjenester, som reduserer ulikheter, fremmer folkehelse og bidrar til et mer inkluderende samfunn.

2.

Buskerud fylkeskommune støtter utvalgets anbefaling om å innføre en universell tannhelseordning, hvor befolkningen har rett til nødvendig tannhelsehjelp. Prioriteringskriteriene nytte, ressurs og alvorlighet bør ligge til grunn for utvidelse av tannhelsetjenesten.

a) Buskerud fylkeskommune mener det er nødvendig å utrede hva som omfattes av nødvendig tannhelsehjelp. Fylkeskommunen mener en slik utredning er en forutsetning for å kunne vurdere utvalgets forslag og at en faglig anbefaling bør ligge til grunn for dette. Fylkeskommunen er positive til at Stortinget har bedt regjeringen om å igangsette arbeidet med å definere hva som skal anses som «nødvendige tannhelsetjenester».

b) For å få til en universell tannhelsetjeneste og en utvidelse av det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester mener Buskerud fylkeskommune at både offentlig tannhelsetjeneste og privat tannhelsetjeneste må involveres. Dette krever en tydeligere regulering og større involvering av private tannhelseaktører for å redusere ulikheter i både geografisk fordeling og mellom offentlig og privat sektor. Buskerud fylkeskommune støtter pris- og etableringsregulering for private aktører med offentlig støtte.

3.

Buskerud fylkeskommune støtter en utvidelse av det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester og mener dette vil bidra til å redusere sosial ulikhet i helsetilbudet. Fylkeskommunen støtter forslag til en trinnvis utvidelse av det offentlige ansvaret. Fylkeskommunen mener at den foreslåtte trinnvise utvidelse er i tråd med prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet.

4.

Buskerud fylkeskommune mener fylkeskommunene skal ha ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten. Tjenesten bør derfor fortsatt ligge på regionalt nivå for å sikre helhetlig, strategisk og langsiktig styring. Buskerud fylkeskommune er kritisk til kunnskapsgrunnlaget bak forslaget om å endre forvaltningsnivået på den offentlige tannhelsetjenesten og mener det ikke er et tilstrekkelig grunnlag å beslutte endret forvaltningsnivå. Uavhengig av forvaltningsnivå er det viktig å presisere:

a) Fylkeskommunen mener tannhelsetjenesten må være en likeverdig partner i helsefellesskapene på linje med helseforetak og kommuner. Det bør innføres lovpålagte

samarbeidsavtaler mellom den offentlige tannhelsetjenesten og øvrige helse- og omsorgstjenester.

b) Fylkeskommunen mener at akutt tannhelsehjelp må samordnes bedre med spesialisthelsetjenesten. Det er behov for at akutt tannbehandling inngår i den akuttmedisinske kjeden av tjenester utenfor sykehus. Dette innebærer også at legevakt o.l. har nødvendig kompetanse til å kunne vurdere tilfeller som skal henvises videre.

5.

Buskerud fylkeskommune mener de regionale kompetansesentrene må bestå og må være knyttet til fylkeskommunen. Kompetansesentrene er viktig for den offentlige tannhelsetjenesten for å sikre praksisnær forskning og faglig utvikling. Fylkeskommunen støtter ikke at kompetansesentrene overføres til helseforetakene, men mener samhandling mellom kompetansesentrene og spesialisthelsetjenesten må styrkes.

6.

Buskerud fylkeskommune støtter utvalgets forbedringsforslag 13-19 og 21-40 som omhandler kvalitet, tilsyn, samhandling, rammer for privat tannhelsetjeneste og tannhelsesdata.

a) Fylkeskommunen støtter behov for å bedre kunnskapsgrunnlaget. Det er manglende informasjon om tjenesten samt kunnskap og oversikt over befolkningens tannhelse samt utredninger, diagnoser eller behandlinger som gis i tjenesten (tjenestedata) både offentlig og privat.

Mangelen på nasjonale styringsdata gjør det vanskelig å vurdere hvilke endringer som vil være mest hensiktsmessige for tannhelsetjenesten. Buskerud fylkeskommune mener derfor at det er nødvendig å etablere felles systemer for styring, planlegging, regulering og kontroll av tjenesten. Dette inkluderer kartlegging av tannhelseressurser, kompetanse og fremtidige behov, samt bedre oversikt over pasientgruppene som den offentlige tannhelsetjenesten skal dekke.

b) Buskerud fylkeskommune mener kunnskapsgrunnlaget innen kjeveortopedi er mangelfullt og at det er behov for å definere og sette opp faste kriterier for hva som er nødvendig kjeveortopedisk behandling.

7.

Buskerud fylkeskommune støtter behov for å tydeliggjøre den offentlige tannhelsetjenestens ansvar for styring og samordning av helseberedskap. Fylkeskommunen mener den private tannhelsetjenestens plikt til delta i helseberedskapen må tydeliggjøres, og det må på plass et system for samhandling mellom offentlig og privat tannhelsetjeneste i krise og krig.)

8.

Medvirkningsorganenes uttalelser vedlegges høringsuttalelsen og følger saken.

Fylkestingets behandling i møte den 09.04.2025:

Fylkesutvalgets innstilling til fylkestinget:

1.

Buskerud fylkeskommune mener det er en riktig målsetning å gi befolkningen bedre tilgang til tannhelsetjenester, som reduserer ulikheter, fremmer folkehelse og bidrar til et mer inkluderende samfunn.

2.

Buskerud fylkeskommune støtter utvalgets anbefaling om å innføre en universell tannhelseordning, hvor befolkningen har rett til nødvendig tannhelsehjelp. Prioriteringskriteriene nytte, ressurs og alvorlighet bør ligge til grunn for utvidelse av tannhelsetjenesten.

a) Buskerud fylkeskommune mener det er nødvendig å utrede hva som omfattes av nødvendig tannhelsehjelp. Fylkeskommunen mener en slik utredning er en forutsetning for å kunne vurdere utvalgets forslag og at en faglig anbefaling bør ligge til grunn for dette. Fylkeskommunen er positive til at Stortinget har bedt regjeringen om å igangsette arbeidet med å definere hva som skal anses som «nødvendige tannhelsetjenester».

b) For å få til en universell tannhelsetjeneste og en utvidelse av det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester mener Buskerud fylkeskommune at både offentlig tannhelsetjeneste og privat tannhelsetjeneste må involveres. Dette krever en tydeligere regulering og større involvering av private tannhelseaktører for å redusere ulikheter i både geografisk fordeling og mellom offentlig og privat sektor. Buskerud fylkeskommune støtter pris- og etableringsregulering for private aktører med offentlig støtte.

3.

Buskerud fylkeskommune støtter en utvidelse av det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester og mener dette vil bidra til å redusere sosial ulikhet i helsetilbudet. Fylkeskommunen støtter forslag til en trinnvis utvidelse av det offentlige ansvaret. Fylkeskommunen mener at den foreslåtte trinnvise utvidelse er i tråd med prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet.

4.

Buskerud fylkeskommune mener fylkeskommunene skal ha ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten. Tjenesten bør derfor fortsatt ligge på regionalt nivå for å sikre helhetlig, strategisk og langsiktig styring. Buskerud fylkeskommune er kritisk til kunnskapsgrunnlaget bak forslaget om å endre forvaltningsnivået på den offentlige tannhelsetjenesten og mener det ikke er et tilstrekkelig grunnlag å beslutte endret forvaltningsnivå. Uavhengig av forvaltningsnivå er det viktig å presisere:

a) Fylkeskommunen mener tannhelsetjenesten må være en likeverdig partner i helsefellesskapene på linje med helseforetak og kommuner. Det bør innføres lovpålagte samarbeidsavtaler mellom den offentlige tannhelsetjenesten og øvrige helse- og omsorgstjenester.

b) Fylkeskommunen mener at akutt tannhelsehjelp må samordnes bedre med spesialisthelsetjenesten. Det er behov for at akutt tannbehandling inngår i den

akuttmedisinske kjeden av tjenester utenfor sykehus. Dette innebærer også at legevakt o.l. har nødvendig kompetanse til å kunne vurdere tilfeller som skal henvises videre.

5.

Buskerud fylkeskommune mener de regionale kompetansesentrene må bestå og må være knyttet til fylkeskommunen. Kompetansesentrene er viktig for den offentlige tannhelsetjenesten for å sikre praksisnær forskning og faglig utvikling. Fylkeskommunen støtter ikke at kompetansesentrene overføres til helseforetakene, men mener samhandling mellom kompetansesentrene og spesialisthelsetjenesten må styrkes.

6.

Buskerud fylkeskommune støtter utvalgets forbedringsforslag 13-19 og 21-40 som omhandler kvalitet, tilsyn, samhandling, rammer for privat tannhelsetjeneste og tannhelsesdata.

a) Fylkeskommunen støtter behov for å bedre kunnskapsgrunnlaget. Det er manglende informasjon om tjenesten samt kunnskap og oversikt over befolkningens tannhelse samt utredninger, diagnoser eller behandlinger som gis i tjenesten (tjenestedata) både offentlig og privat.

Mangelen på nasjonale styringsdata gjør det vanskelig å vurdere hvilke endringer som vil være mest hensiktsmessige for tannhelsetjenesten. Buskerud fylkeskommune mener derfor at det er nødvendig å etablere felles systemer for styring, planlegging, regulering og kontroll av tjenesten. Dette inkluderer kartlegging av tannhelseressurser, kompetanse og fremtidige behov, samt bedre oversikt over pasientgruppene som den offentlige tannhelsetjenesten skal dekke.

b) Buskerud fylkeskommune mener kunnskapsgrunnlaget innen kjeveortopedi er mangelfullt og at det er behov for å definere og sette opp faste kriterier for hva som er nødvendig kjeveortopedisk behandling.

7.

Buskerud fylkeskommune støtter behov for å tydeliggjøre den offentlige tannhelsetjenestens ansvar for styring og samordning av helseberedskap. Fylkeskommunen mener den private tannhelsetjenestens plikt til delta i helseberedskapen må tydeliggjøres, og det må på plass et system for samhandling mellom offentlig og privat tannhelsetjeneste i krise og krig.)

8.

Medvirkningsorganenes uttalelser vedlegges høringsuttalelsen og følger saken.

Følgende hadde ordet:

Inger Kammerud (H), Bjørn Tore Ødegården (Ap), Roger Larsen (INP), Øyvind Fjeldheim (Pp).

Øyvind Fjeldheim (Pp) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av Pensjonistpartiet:

Eldrerådets forslag om å støtte punkt 10 i Tannhelseutvalgets utredning, der det foreslås å opprette et eget frikort for tannhelsetjenester i offentlig og privat sektor, med samme regler som for frikortet for øvrige helsetjenester, tas inn som en del av Buskerud fylkeskommunes

høringsuttalelse.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget fra Fjeldheim falt med 5 stemmer (Pp, Rødt, SV, 1 Frp).